

ABONAMENTUL:
Un an 780 L
6 luni 400 L
3 luni 200 L

Redacția și administrația Arad,
Bulevard. Regina
Maria 12. Etaj I.

Tribuna Nouă

Organ al Partidului Național-Liberal.

Director: Al. CONSTANTINESCU

Apare zilnic sub conducerea unui comitet

Arad 16 Iulie 1927.

Satisfacțiile politice sunt în raport cu sacrificiile. Acest adevăr a fost pe deplin confirmat de către alegerile recente.

TRANDAFIRI ȘI SPINI.

— Gânduri răslețe după alegeri. —

Campania electorală e sfârșită. Rezultatele ei, orice s'ar spune, certifică sănătatea morală a neamului românesc.

A biruit partidul național-liberal și credem, că acest mare fapt al sorții României este pe placul zeiței Clio, îngerul cel bun al norodului skyto-romanice din poala Carpaților.

Dacă, într'un capricios elan al fantasiel, ne vom închipui unitățile naționale de pe glob tot atâtea orologii metaforice, de sigur că tic-tac-ul destinului pentru nația noastră este cadentat, în epoca ei de consolidare, de mecanismul partidului național-liberal, singurul care configurează expresia politică proprie romanității noastre.

Deocamdată el constituie singura forță politică organizată în cadrele statului întregit.

Ce noroc, că l'am moștenit gata.

Vom recunoaște, că procesul diferențierii și amplificării forțelor în statul reintegrat va produce în timpul cel mai scurt și alte mecanisme politice, atât de necesare rotațiunii forțelor într'un angrenaj național-social modern.

În ordinea acestor sumare considerațiuni, nu ne repugnă succesul parțial, chiar așa cum s'a afirmat, (limitat în cadrele unei provincii alipite) al partidului național-țărănesc.

Avem chiar impresia că frământările de tranziție încep a se ritma în atitudini precise și că prejudecățile fatale se găsesc în plin proces de evaporare.

Adevărat, că d. Maniu, în recente d-sale „declarații”, e încă sclavul bombasticismului maghiar, când vorbește de „război civil” în alegeri, dar noi, observatori statornici ai vremii, constatăm împăcați în așteptările noastre, că un mare diapason al ethosului românesc a fost aplicat conștiinței tuturor oamenilor de răspundere.

Dela d. Maniu la bolovănosul Popa-Man, dela d. Vaida la spectralul Sever Dan, dela masivul temperament al lui Sever Bocu

la haiducismul politic stângaciu al lui Aurel Dobrescu, întreg câmpul figuranților filmului naționalist ardelean se resimte de bagheta unui nou regisor.

A intervenit sacră și inefabilă înțelepciunea străbună.

Să deschidem porți largi și să așteptăm apostolii!

Ziua de mâine ni-l va aduce... Rândurile aceste vor părea dodo-nice pentru mulți din cititori, dar cugetătorul atent va găsi poate și un sens apodictic în ele.

Victoria electorală a acoperit sub o placidă grindină de trandafiri drapelul partidului național-liberal. Dar fiecare trandafir își face simțiți și spinii virulenți în această simbolică lună de vară.

Glorificăm pe victorioși, simțim însă, sporind în inimile noastre negura absorbantelor răspunderi ale cărmacilor.

Și totuși, în cele din urmă, orice îngrijorare va trebui să se mulcomească: în brațele părintelui patriei, care este Ion Brătianu, vom prinde cu toți sentimentul instinctual al supremei siguranțe.

Să mai deplângem pe acei din figuranții campaniei, pentru care fecundul sân al lunii Iulie n'a avut nici o floare?

Firește că nu.

Unii din aceștia și-au meritat soarta. Rezultatul urnelor i-a ostracizat pentru viața publică. Vor apare în forul politic ca niște vedenii spectrale, atât de mult i-au desubstanțiat sufragiile nației. Să ne gândim numai la cele 225 de voturi ale d-lui Goldiș (personale) și la cele 91 voturi ale d-lui Goga (sumare în 4 județe)...! În adevăr nu le-a mai rămas acestor cobalzi politici decât să dea sboruri cobitoare deasupra castelului dela Sinaia, pândind cum se deapănă pe sfârșite ghemul cel sacru al mării noastre dureri de mâine....

A fost crudă nemeza cu toate carierele de aventură. Dar povestea va mai continua.

Ikaros.

„Catharine Paris“

În noul ei roman „Catharine Paris” cunoscuta scriitoare Principesa Bibescu, zugrăvește viața la curțile împăraților din Berlin, Viena și Petersburg, așa cum trăiește în amintirea ei Chiar dacă critica ulterioară a evenimentelor este superficială, totuși ironia ei este tăioasă, astfel că ne putem da exact seama despre decadența acelor curți. Această aristocrată româncă posedă rutină. Ea ne arată de ce aceste familii au fost sortite să dispară. Așa pentru ea, Curtea vieneză era „o canapea în sensul lui Crebillon” o rețea încurcată plină cu intrigă, țesute de membrii familiei și de camarila lor, oameni cari nu mai aveau nici o credință în misiunea lor, artiști cari jucau o piesă istorică falsificând textul și din a căror vină deveni o tragedie grotescă.

Aehrental a fost marele diplomat care a anexat pe..... hârtie Bosnia și Herțegovina. Un diplomat rus spunea despre el: „Crede el oare că cu vorbe goale și cu discursuri se poate cuceri o țară?”

Despre Berlin, scrie Principesa Bibescu, că e o veșnică paradă militară. Toți bărbații poartă uniformă, nu vorbesc cu femeile și se mulțumesc să bată din pînă. Al impresia că auzi un aparat Morse. Wilhelm II cunoaște numai graze. Vrea oare el să nimicească Franța? De, unde, vrea s'o sprijine. El, urmașul lui Coligny.

Petersburg din contra, este birocrația polițistă în persoană. Prin saloane se șoptește că țarul ar fi un prizonier, că e înconjurat de un zid format din țarină, favoriți, curteni, profeți, spirițiști etc. După cunoscutul hipnotizator Filip din Lyon veni călugărul Iliodor, căruia în curând îi luă locul cunoscutul Rasputin. Până când într-o dimineață Rasputin fu găsit mort

Sfichiuri....

Spicuiri din memoriile oamenilor celebri.

Tipografia județului, consorțiul V. B., E. M., S. M., Tr. M. și alții mai mari și mai mici, în lipsă de alt lucru a tipărit zilele acestea memoriile mai multor bărbați politici localnici, din care spicuim:

„Am fost ministru în trei rânduri; am figurat cu ocazia unei crize de guvern — pe trei liste de odată; în timpul ultimului ministeriat am fost de trei ori în orașul celor trei nepoți și în ziua de 14 Iulie 1927 — la alegerile consiliilor județene — în secția Șiria, m-au votat... trei alegători!”

„Am boală la șoferi!... Cum îi văd mă și reped în ei cu palmele, chiar cu riscul de a le simți... piciorul. Mă dau la regăteni și cum Dinastia își are reședința — atât de vară cât și de iarnă — dincolo de Carpați, o atac... din principiu! Unii'mi zic fost maior... rectific: fost maior, dar nu în cadrele armatei țigănești de azi, ci în aceia cu comandamentul suprem în Peșta, după care mi se frânge inima, ca lui socru-meu după primul ministeriu!”

„Sunt vită de șimăndean și megheș ai mari, nu-mi iau în considerațiune descălăciunea, hulindu-mă cu zicala de maghiaron! E-o acuză nefondată și martor ascultătoriu s-ar putea aduce poporului din zam, căruia dovedit-am că frate-i sunt

Unii zăc: „Și-o făcut o casă pă malul Mureșului, ca odată cu apa lui gândurile să-mi treacă zâncic în țara'n care se duce, mândru de el!” — Dacă chiar așa ar fi fost, apăr nu erau atât de necăpuți hăi din ministeriu, să mă înstărească de polgarmeșter în orașul în care-am fost și... nu mai sunt!”

Cum spicuiriile memoriilor de mai sus nu le-am găsit încălțate, subsemnatul încălțeste numai pentru conformitate.

Papistas.

pe malul Nevei și de atunci începura ultimale zile ale Romanovilor.

În culori vii sunt descrise toate episoadele acestor familii, cari au ținut în mână destinele a 3 mari împărați.

Două părăsiri...

Nu facem parte din partidul național ardelean ca să credem că tot ce provine din regatul vechi este stricat și putred și nici din partidul țărănist — fuzionat acum cu cel național — ca să susținem că în afară de el sunt numai boerii, ciocoi și antidemocrații jefuitori ai poporului; ci, păstrându-ne liniștea sufletească necontaminată de ură și otravă ne gândim, cu durere, la cele două părăsiri pe cari le-a suferit Dl. N. Iorga. Suntem dintre acei care au făcut parte din legiunile de la 1906 legiuni care au răsturnat capitala întreagă pentru întronarea definitivă a graiului românesc pe sceja Teatrului Național la îndemnul apostolului de atunci N. Iorga și care au trăit în idealismul turnat de Dsa în sufletul lor tinăr până după în 1919 când, Dsa lepădându-se de naționalism a fost părăsit pentru totdeauna de tineret și studențime.

Nici acum nu înțelegem ce vitregă întorsătură a vremii a făcut pe studenți să rămână fără un îndrumător sufletească și pe Dl. Iorga să fie părăsit de întregul tineret idealist pentru care cuvintele Dsale erau cuvinte profetice.

Și nu puțin ne-a durut în suflet când animatorul studenților de altădată ajunsese să fie boicotat de studenți și adus în stare să dimisioneze din demnitatea de profesor universitar.

Cine să fie oare de vină? O spunem fără înconjur dar cu durere;

Vina este întreagă a Dlui Nicolae Iorga care s'a lepădat de ideea națională cum s'ar fi lepădat de satan, tocmai în momentul când, în urma prăpădului războiului mondial, ideea națională a încolțit și acolo unde nu era.

Totuși rămăsese cu mulți din vechia gardă dintre care trebuie să mențio-

(vezi continuare pe pag. III.)

◀ BANCA DE CREDIT DIN TRANSILVANIA S. A. ▶
(FOSTĂ: PRIMA CASSA DE PĂSTRARE DIN ARAD.)

A R A D.

APEL PENTRU SEMNARE DE ACȚIUNI.

Banca de Credit din Transilvania S. A. omite 60.000 bucăți acțiuni noi în valoare nominală de câte 500 Lei în scopul de a-și majora capitalul social la 50.000.000. Lei conform hotărârii adunării sale generale ținute de mai curând și în baza autorizațiilor primite de la Ministerul de Industrie și Comerț sub Nr. 8437/1927 v. a. și adică 25432/1927 v. a. Toate acțiunile noi care se vor emite, le oferim acționarilor institutului pe lângă următoarele condițiuni:

a) După fiecare două acțiuni vechi se pot semna și prelua câte trei bucăți acțiuni noi.

b) Prețul de emisiune al acțiunilor noi îi fixăm în Lei 600. zis șase sute Lei peste care sumă se va mai plăti după fiecare acțiune nouă câte 25. Lei drept cheltuieli de emisiune și impozit proporțional. Din sumele incuse vom adăuga câte 500. Lei după fiecare acțiune la capitalul social, iar plusul ce va rămâne după substragerea cheltuielilor se va folosi pentru majorarea capitalurilor de rezervă.

c) Acțiunile noi ce se vor emite numai cetățenii români le pot semna.

d) Dreptul de preemțiune se poate exercita de la 20 Iulie ori până la 20 August anul curent la casieria Institutului nostru principal din Arad, precum și la casierile Sucursalelor noastre din Brașov și Deva între orele oficiale de casierie pe lângă prezentarea și stampilarea acțiunilor vechi sau adeverințelor provizorii posedate în locul acestora. Cu ocazia semnării acțiunilor noi se vor plăti după fiecare acțiune 325 lei zis treisute douăzeci și cinci lei și dobânzile de 10% pro anno socotite după această sumă de la 20 Iulie 1927, iar restul de 300 lei zis treisute lei se va achita cel mult până la 15 Octombrie 1927 asemenea cu dobânzile de 10% pro anno socotite de la 20 Iulie 1927.

e). Despre plățile efectuate pe acțiunile semnate deocamdată se vor elibera adeverințe provizorii. Scrisorile definitive le va da Consiliul de Administrație mai pe urmă și despre aceasta acționarii se vor încunoștința prin publicațiune în conformitate cu statutele.

f). Acțiunile noi se vor bucura de jumătate parte (50) a dividendei ce va statori pe exercițiul anului 1927. Exercițiul drepturilor de acționari se începe numai cu data vărsământului total.

g). La emisiunea nouă ne vor elibera numai scripse întregi; acțiuni fragmentare nu se emit.

h). Consiliul de Administrație este îndreptățit că acțiunile nesemnate și adică nepreluate de acționari vechi să le plaseze de la 20 August 1927 începând cu un preț după placul său, dar nu sub prețul de emisiune.

i). Numerele acelor adeverințe provizorii pe cari rata a două nu s'a plătit consiliul de Administrație le va publica conform statutelor în vigoare și va invita pe acționarii cari sunt în rostanță ca să

plătească restanța în termen de patru săptămâni socotite de la a treia inserare.

După inserarea treia Consiliul de Administrație are dreptul a declara de anulate acele adeverințe provizorii pe cari plățile nu s'au efectuat și a da adeverințe provizorii noi în locul lor sub tot acelaș număr.

În urma anulării adeverinței proprietarul acelei și adică semnatarul acțiunii își pierde vărsămintele efectuate, toate drepturile lui ce le ar fi avut în baza adeverinței și adică semnării se sting eventualul plus ce va încurge din vânzarea adeverințelor provizorii noi, cade în favoarea fondului de rezervă al Institutului. Sumele și numerele de ordine ale adeverințelor provizorii declarate de anulate se vor publica în ziare.

Totodată aducem la cunoștința stimaților acționari, că termenul de preschimbare a acțiunilor vechi ale Institutului nostru. emise încă sub firma „Prima Casa de Păstrare din Arad“, l'am fixat pe ziua de 31. luna Decembrie anul 1927. Rugăm pe stimații acționari ai noștri, ca acțiunile, mandate de acțiuni, și adică adeverințele provizorii de „Prima Casa de Păstrare din Arad“ posedate de ei până la termenul fixat mai sus să binevoiască a le preda pentru în acțiuni de „Banca de Credit din Transilvania S. A.“ la casieria Institutului nostru principal sau la casierile Sucursalelor noastre din Brașov și Deva. Această cu atât mai vădit căci dividendele ce se vor stabili pe anul 1927 se vor plăti numai în contra cupoanelor acțiunilor de la Banca de Credit din Transilvania S. A.

Arad, la, 14 Iulie 1927.

Consiliul de Administrație a
Băncii de Credit din Transilvania S. A.

No. 86

Cine dorește să petreacă bine

să cerceteze restaurantul „CIUNGAN“

Str. Dorobanților No. 13, unde se servește în
fie-care zi MÂNCĂRI proaspete bine pregătite.

VIN special cu prețurile cele mai reduse.

In fie care Sâmbătă seara
CINĂ proaspătă de porc.

CAROLINA ROMAN

Patronă.

No. 83

Depozitul de SOBE de teracotă din Bulev. Regele Ferdinand (casa Dengl Nr. 63-65) primește orice fel de comenzi după plac, face sobe noi, sobe pentru gătit, reparații și orice lucrări în teracotă cu prețurile cele mai reduse.

Cu concursul Onoratului public.

76

Szerb Antoni

Centenarul lui A. Volta.

...De-asupra tuturor se ridică cine poate,
Pe când alții stând la umbră și cu inima smerită
Nesțiuți se pierd în taină ca și spuma nezărită.
Ce-o să-i pese soartei oarbe ce vor ei sau ce gândească
(Eminescu: Satira I).

Sombri, nori negri, plini de furtună se 'ngrămădesc. Înainte aleargă ca un cavaler misterios: viforul. Cu o putere sălbatică străbate printre ramurile pădurii seculare, pe care încă n'a atins-o cultura. Tulpinile găunoase, — uscate ca lasca — pe cari numai plantele acățătoare le mai susțin, se clatină sinistru. Vântul ajunge pe câmpia deschisă, totul se 'ndoaie ca un val înaintea lui, zîrle papura... Deodată pălpăie ceva de o culoare asemănătoare sulfului, o bubuitură și în depărtare se vede fascicolul roșu de lumină. Arde falnicul stejar, ard tulpinile găunoase cari se proptesc de el. Pocnind, filfind, afumă pădurea seculară... Îngrozite cîrduri de păsări zboară ca niște umbre negre fugind zgometos de iadul de foc. Cu o smuncitură se sparge rezervorul de ploaie. O ploaie torențială. Apoi se rupe mantaua galbenă de nori. Cerul albastru e dezvelit încet de pilcurile cari se retrag cu norii de crepuscul... Totul e scrum și pară. Încet se reîntorc animalele refugiate, pentru că să se ospăteze din cadavrele fripte... S'a lăsat noaptea, numai stelele blânde strălucesc. Dar în adâncul pădurii se mai vede o flacără roșie:

Omul a scăpat-o și o păstrează cu mare grijă. Animalele sălbatice numai azi au avut parte de o carne așa de ieftină. Omul și-o poate procura pînă ce flacăra păstrată îi va rămâne, căci săgeata îi va putea doborî vînatul pe care-l va putea frige îndată.

Avere sfîntă îi această flacăra pentru cel pribeag, pe care o alimentează cu praf fin de lemn. Pentru a obține acest praf freacă două lemne deosebite deolaltă. Și acum observă că lemnul frecat iute se aprinde de sine și se prefăce 'n scrum. Astfel învață omul nu numai să păstreze dar să și facă focul.

Piatra care a ridicat-o de jos ca să-și facă armă este cremene. Lovită produce scînteie. Și cu lasca descoperită mai târziu face să se aprindă flacăra roșie atunci când vrea.

Prometeu este acel care poartă flacăra — un animal orb care fuge după pradă și se folosește accidental de incendiul din pădure. Omul totdeauna din nou o produce.

În acest „totdeauna din nou“ se ascunde omul. De o sută de ori i-se stinge vatra, de o sută de ori o aprinde. De o sută de ori se sfarmă

arma de piatră de o sută de ori o fabrică din nou: Căci aceste lucruri îi sunt numai instrumente pe cari și le poate procura după voie.

Nu-i trebuie pe corp cornul rinocerului, gura leului căci în fiecare moment el își poate face din piatră coarne și dinți sfișietori numai cu creierul și cu mâna. Și învinge rinocerul și leul puternic.

El devine ființa care se adaptează mai ușor pe întreg globul pămîntesc. Cu instrumentele lui își alcătulește un nou corp uriaș: Nervii lui noi, sub formă de rețea electrică, străbat țări întregi, în fund de oceane se 'ntind de la continent la continent. Forța de tenziune a mușchilor lui, ca dinamită, sparge munți întregi, ca macarauă ridică blocuri pe lângă cari greutatea elefantului devine o presiune de mîna copilărească. Înrebuințează Niagara pentru scopurile lui ca și maimuța o creangă verde din pădurea seculară. Vocea lui se aude mai departe, prin telefon și radiofon, decât tunetul cel mai puternic. Schimbă fața pămîntului: unește două oceane prin canalul Panama...

Această ființă fenomenală numai cunoaște hotare pe globul pămîntesc, care nu mai trebuie mult timp — cu greutatea de sute de mil de trilioane de tone va fi a lui precum e proprietatea artistului statuia de și e încă în turnătoare.

Să vorbim despre lumea intelectuală a acestei ființe fenomenale. Existența este strîns legată de lumea care-l înconjoară. Realitatea lumii fenomenale se înfățișează omului sub două aspecte: materie și energie. Și azi se știe că materia în ultima analiză se reduce la electricitate.

Însă a trebuit mult timp și multă frământare pînă să se nască oamenii pricepuți, oamenii hrăniți de un ideal superior — oamenii de știință. — cari au făurit cheile potrivite ca să deschidă, la nevoie să spargă tînuțele încuetoare; și apoi au reușit să prindă în plasa inteligenței lor neprețuită comoră, care aleargă cu iuțeala fulgerului de la un capăt la celălalt al pămîntului. Căci electricitatea este o comoră neprețuită pe care natura sgîrșită aînchis-o cu mult meșteșug în sinul său, ferind-o de privirea lăcomă a omului îndrăzneț.

Natura n'a rezervat omului toate lucrurile de valoare din lume, ci l'a lăsat să le câștige cu frământarea creierului lui. Secretele naturii s'au cucerit cu multă greutate!

Dar afară de materie și energie mai există o forță cu puteri nebănuite: spiritul. Și această forță este tocmai scînteia divină, focul Prometeu plînd, care e proprietatea omului. Cu această infimă scînteie și-a propus a învinge greutățile descoperirii secretelor naturii. Și minunea minunilor: a învins.

(va urma).

Politica externă a Germaniei

Politica externă a Germaniei se găsește azi la o răspântie.

În cotro? Evenimentele s'au precipitat, mai ales de la ruperea relațiilor Anglo-ruse.

În 1922, adică 4 ani de la războiu, toată lumea era încă contra Germaniei. Politica lui Poincaré atinsese culmea și Lloyd George nu primi delegațiunea germană, care-i ceru o intervenție de împăcare.

În vremea asta o singură țară le ținuse o mână amicală: Sovietele. Amicitia aceasta își găsi expresia în tratatul de la Rapallo.

În 1924 și 25 interveni o îndulcire a relațiilor prin Locarno. Totuși Germania nu neglija sovietele, căci îl se deschideau perspective enorme în răsărit. Chiar dacă vor reuși Sovietele să se mențină, sau va interveni o schimbare de sistem, interesul Germanilor se îndreaptă numai spre Rusia. Ei de acolo așteaptă însănătoșirea economiei lor naționale. Între aceste două state nu există nici o divergență, chiar din contră, sunt legate strâns între ele.

Cu toate acestea drumul politic ce duce în spre Rusia este cam deranjat. Nici germanilor nu le este indiferentă agitația comunistă, care subminează

siguranța de stat. Apoi conflictul anglo-rus i-a pus într-o grea încurcătură. Cu cine? Căci cu toate că s'au declarat neutri, apoi nici asta nu poate merge la infinit. Trebuie să se declare pe față.

Ei știu doară din experiența războiului trecut că neutralitatea poate fi bună la început, dar mai târziu trebuie s'o rupă în favoarea unui sau alt stat. Cât privește politica, Germanii sunt foarte puțin sentimentali. Ei au privirea veșnic trează asupra revizuirii granițelor germano-poloneze, evacuarea totală a provinciilor renane și regularea definitivă a planului Dawes.

Și aceste lucruri, știu ei bine, nu se pot face de azi pe mâine. De aceea se căznesc să arate Polonezilor o prietenie exagerată, căci au cu ei încă alte multe chestiuni de discutat, cum e de pildă tratamentul minorității germane din Polonia, chestia Dan-Zgului etc.

Renania se evacuează cu încetul iar efectuarea plăților după planul Dawes se efectuează exact. Totuși nu se poate nimic preciza pentru viitor, căci germanii cu siguranță că vor fi veșnicii pescuitori în apă tulbure, căutând prin toate mijloacele să-și recâștige supremația politică ce-au pierdut-o după război.

Chestia Basarabiei în presa italiană.

În urma vizitei recente, a unor reprezentanți autorizați ai presei italiene, a apărut în „Il Piccolo della Serra” din 2 Iulie și în „Il Secolo XX” din 3 Iulie, două articole documentate în chestia Basarabiei — ambele iscălite de către ziaristul Giuseppe Borghetti. Cum d-sa a făcut parte din vizitatorii Basarabiei, chestiunea acestei provincii românești, e pusă la punctul ei adevărat și a clarității articolelor în cele două mari organe de presă italiană, capătă o semnificație esențială din comun.

În primul articol „Bolșevismul la pândă la frontiera Basarabiei” d. G. Borghetti arată, că în Basarabia este încă stare de asediu din cauză că sovietele nu încetează cu propaganda și uneltirile în această provincie.

D-sa descrie apoi pământul negru și fertil al Basarabiei, starea acestei provincii din punctul de vedere al pușinelor căi de comunicații, relevă curtea și „privirea mândră a vechii rase latine” a țaranului basarabean, primi-

rea călduroasă ce i s'a făcut ca reprezentant al Italiei; exprimă de asemenea impresiunea avută când a zărit turnurile unei cetăți ridicate pe vremea când Genova apăra în acele ținuturi marea Romei.

În articolul din „Secolo XX”, d-sa, după ce arată din nou că Basarabia se găsește în stare de asediu din pricina atitudinii ostile și intensei propagande desfășurate de bolșevici, descrie situația provinciei din punct de vedere geografic și strategic, amintește de călduroasa primire ce s'a făcut marelui Badoglio la Chișinău, pe care-l descrie, și vorbește de buna amintire pe care generalul italian a lăsat-o în sânul populației din Chișinău.

Vorbind despre latinitatea provinciei, G. Borghetti scrie: „Cine sosește aci pentru prima dată și examinează cu curiozitate această fisionomie, observă imediat urmele cu care latinitatea a marcat în chip inechivocabil domeniul său în timp și spațiu”.

Nr. 837/927.

Publicațiune

Primăria comunei Guttenbrunn ține licitațiunea publică la 14 August 1927 ora 14 referitor la es arendarea cărciumei mare comunale din Guttenbrunn pe timp de 3 ani dela 1 Ianuarie 1927 până la 31 Decembrie 1930.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul notarial Guttenbrunn. Licitația se va ține în conformitate cu art. 72-83 din legea contab. publice. Guttenbrunn, la 5 Iulie 1927.

Nr. 85

Primăria.

Cetiți și răspândiți ziarul „Tribuna Nouă”.

Însemnătatea școalei de Industrie casnică din Arad (strada Căpitan Ignat No. 10).

Școala de Industrie casnică cuprinde următoarele secțiuni: 1) Secțiunea de țesut scoarțe și perne românești, covoare persane precum și alte obiecte în acest gen.

2) Secțiunea de țesut pânzeturi și stoffe: în această secțiune fiecare elevă învață a țese în 2, 3, 4, 5, 6 țesături diferite pânzeturi și stoffe din lână, bumbac, în și mătase din care se pot face tot felul de lucruri necesare gospodăriei.

3) Secțiunea de cusături și sălbănase românești, se lucrează cele mai frumoase motive cusute și alese, costume naționale, rochiile brodate și albituri de masă, cu un cuvânt aceea școală are menirea să facă din fiecare elevă ce o cercetează, o bună și harnică gospodină româncă. Tot în școală învață să prepare mâncare, prăjituri și să planteze zarzavaturile (verdețuri).

Scopul ce urmărește această școală este ca fiecare elevă devenită gospodină să nu mai recurgă la țesăturile din prăvălii de calitate ușoară și scumpe, ci fiecare să-și procure în casă în mod practic tot strictul necesar; să-și îmbrace casa în țesături românești și toată familia ei să poarte lucruri țesute acasă, să știe să prepare mâncare să aibă împrejurul casei o grădiniță cu verdețuri bine cultivate și să muncească cu plăcere la tot ce poate fi aplicată.

Cursurile școalei durează 4 ani și se primesc eleve care să aibă cel puțin 4 clase primare; se primesc și cu curs superior. Absolvențele școlii de Industrie casnică obțin un certificat care le dă dreptul să intre în învățământul profesional, fiind numite maeștre de țesătorie la școlile primare, profesionale și normale — în urma unui examen de definitivare.

Școala funcționează cu internat și externe. Se primesc pe lângă bursiere și solvente (cu plată). Înscrierile au început iar informațiunile se iau dela direcțiunea școalei din strada Căpitan Ignat 10 Arad.

(continuare de pe pag. 1).

năm pe Dl. Ibrim de la Iași — personalitate foarte cunoscută și apreciată — pe Dl. S. Făgetel de la Craiova — popularul director al Institutului de editură „Ramuri” — și alții...

Mai mult de douăzeci de ani l-au fost tovarăși credincioși de luptă de răbdare și așteptare zadarnică a vremurilor mai bune. Incorrigibil, d-l N. Iorga a făcut tot posibilul să fie când pentru liberali, când contra lor, când fuzionat cu naționaliștii, când divorțat de ei, când pentru Caius Grahul din Topoloveni când contra țarilor albi al demagogiei spre dezorientarea partizanilor săi. Iar dacă astăzi îl vedem părăsit și de cel mai bun mucenic, afară de d-l Toni din Galați și Buțoreanu de la Dorohoi — nu ne mirăm și spunem iarăși fără încônjur și cu durere: Vina este întreagă tot a d-sale.

Cu vorbe de spirit, mușcătoare pentru adversari, nu se îndestulează un partid ci se sfărâmă cum a reușit să-și sfărâme partidul d-l Nicolae Iorga.

I. D.

Ca în multe alte articole și reportagii tot astfel și în *Scrisoarea deschisă* publicată în numărul precedent, i-a scăpat corectorului — probabil vre-unul dintre candidații respinși la bacalaureatul din Timișoara — repetata greșală ortografică a culegătorului: a-fi în loc de ați. De data aceasta însă ni se impune rectificarea pe care, în oricare alte împrejurări, o fac înșiși cetitorii.

Redacția.

„Corso”-ul servitorimei

Publicul arădan care iese Dumineca, pe malul Mureșului, să respire aer curat este izbit de zgomotul ce-l fac miile de servitoare, servitori, soldați și ordonanțe, adunați pe marginea de răsărit a parcului din spatele primăriei.

Nimeni nu este de părere a se interzice, acestor ajutoare atât de necesare într-o gospodărie, accesul și plimbarea într-o grădiniță publică, numai că unele specimene de soldați și servitoare, prin jocurile și țipetele lor, își bat joc de sentimentele morale ale publicului.

De aceea rugăm pe d-l Prefect al Poliției și pe d-l Comandant al Sergentilor de oraș din Arad să instaleze unul sau doi sergenți de poliție pentru menținerea ordinii și astâmpărarea focului amoroșilor soldați cari se dedau fără rușine în spectacol.

Trecător.

Ca să vă faceți ghetă cu prețuri reduse. Ghetă noi pentru dame începând de la 500 lei în sus, Ghetă noi pentru bărbați începând de la 600 lei în sus. Pingelitul ghetelor bărbătești 100 lei. Repararea tocurilor la ghetă 20 lei. Reparații mai mici 10 lei. Pentru fie care lucrare garantăm pentru 60 zile. Rog sprijinul onoratului public.

78

Ilie Nadaski
Piața Peștelui 19.

Cinema „MALUL MUREȘULUI”

1927 VII/13

Cel mai mare și mai
senzațional film
al sezonului.

DAGFIN

Începutul reprezentației la orele 9 1/2, precis.

Restaurantul la Hotel Central :-:

În grădina de vară.

În fie care Sâmbătă seara și Dumineca înainte de masă, va cânta muzica din Aradul-Nou, compusă din 50 persoane, sub conducerea maestrului Toitscher :-: :-: :-: Carol :-: :-: :-: În fie care zi mâncări gustoase bine pregătite, aperitive la ori ce :-: oră și bere proaspătă la țap :-:

Onoratul public este rugat a cerceta localul meu.

Weinberger Ludvig

fost prim chelner la „Crucea Albă”.

La
Bufetul Cinema

MALUL MUREȘULUI

se mănâncă :-:

:-: efin și bine

Funcționarii publici au 20% reducere.

INFORMAȚIUNI.

D. Paul Angelescu, ministrul de război, va prezenta, zilele acestea, Suveranulul, noul regulament al legii de înaintare în armată.

D. I. Georgescu prefectul județului nostru a plecat aseară la București având să aranjeze mai multe chestiuni de ordin administrativ.

La deschiderea Corpurilor legiuitoare, aflăm că la Senat va fi președinte de vârstă d. Corneliu Manolescu Râmniceanu, senator de drept ca fost prim președinte al Curții de Casație.

La ministerul de finanțe s'a încheiat exercițiul bugetar al anului 1926 cu un excedent de 3 miliarde și 20 milioane lei. Se știe că acest excedent a fost repartizat de averescani așa cum s'au priceput. Guvernul Știrbey însă a anulat această repartizare rămânând să fie făcuă de actualul guvern.

D. Victor Nasta a fost numit comisar al guvernului pe lângă Camera de Comerț din Arad.

Comitetul Sindicatului presei române din Ardeal și Banat cu sediul în Cluj, a convocat pentru ziua de 17 Iulie a. c. o adunare generală extraordinară spre a se cerceta temeinic acuzățiunile aduse de către ziarul „Națiunea”, președintelui sindicatului Dr. Bornemisa. Deasemenea se va cerceta temeiul acuzățiunilor pe baza cărora d. I. Clopoțel și-a înaintat demisia și chestiunea permiselor de liberă circulație pe C. F. R.

La Oradea mare s'a făcut alegerea de primar. A întrunit cele mai multe voturi (19) — dintre cei trei candidați — d. Coriolan Bucico. Rămâne ca ministerul de interne să numească pe noul primar, alegând între d. Coriolan Bucico și d. Gelu Egri, național-țărănist care a întrunit 10 voturi.

Din raiul bolșevic.

În Charkow tribunalul revoluționar a condamnat la moarte cinci persoane, executându-le imediat. Printre condamnați se găsește și conducătorul răsculaților, Minjew. În Minsk, au fost condamnate și executate 8 persoane, cari au luat parte la o demonstrație a șomerilor. La Krutik două cazărmi au fost transformate în închisori, pentru că în Moscova toate închisorile sunt pline de condamnați și nu se mai găsește loc.

Soția unui fost milionar acuzat de spionaj și executat, a fost și ea condamnată la moarte și executată imediat.

O adevărată plăcere să trăiești în Rusia.

Opera și Teatrul Național din Cluj.

La Cluj atât Opera cât și Teatrul Național au rămas fără director. D. Zaharia Bărsan și-a înaintat demisia zilele acestea. Se crede că ministerul artelor va numi un singur director general pentru amândouă instituțiile urmând ca acestuia să i se atașeze câte un director artistic pentru fiecare instituție în parte.

Tipografia Diecezană Arad.

Unele ziare din Capitală continuă a lansa versiuni referitor la remanierea guvernului atribuind acestei remanieri data de 24 Iulie. Știm că d. I. I. C. Brătianu, președintele Consiliului de Miniștri a desminte categoric aceste știri fanteziste. Ne întrebăm atunci ce rost mai au aceste versiuni și de ce aceste informațiuni greșite?

D. T. Ciorăscu, Șeful Serviciului Special de Siguranță Arad, plecând la București în interes de serviciu, conducerea Siguranței locale, pe tot timpul lipsei titularului, a fost încredințată D-lui Comisar Zamfir Nicolae de la acel serviciu.

**Politia a arestat pe individul Spianiti Ivan, iar Comandura Pieței pe soldații Șumăndan Ștefan și Drăgan Ilie. — Toți trei au siluit bestial pe dementa Tereza Covaci în dosul unei căzărmi din localitate.*

*Telalul Ignatz Geiger din str. Cantacuzino i s'a furat, prin spargerea magazinului în timpul nopții, haine și mărfuri vechi în valoare de 15000 lei.

În urma cercetărilor întreprinse de Brigada de urmărire de la Prefectura Poliției au fost arestați Béla Andraș și Mihail Marla cari au făcut mărturisiri complete ca autori principali ai furtului.

Automobilul cu No. 297 a lovit ieri pe str. Bucur o trăsură de piață cu doi pasageri ce venea din Bul. Carol. Trăsura a fost sfărâmată, pasagerii din ea — din fericire — sau ales numai cu spaima.

Conducătorii ambelor vehicule sunt cercetați la Poliție.

Reorganizarea

bibliotecilor populare din județ.

Puțini dintre noi știm că în județul Arad au luat ființă, în anul 1924, peste 50 de biblioteci populare, înzestrate cu 300—500 de volume fiecare. Aceste biblioteci au luat ființă din inițiativa fostului prefect de atunci, — acelaș pe care îl avem și astăzi.

Opera națională înfăptuită de către d-l I. Georgescu, pe acest tărâm este tot așa de mare ca și aceia înfăptuită pe tărâmul construcțiilor școlare, construcții de care se leagă pentru veci numele d-sale.

Aceste biblioteci populare, în timpul provizoratului de prefect al d-lui Boneu au fost date uitării, nimeni din foștii demnitari ai regimului trecut neputându-se ridica până la priceperea rostului unor astfel de biblioteci.

Revenind în fruntea județului, d-l I. Georgescu — conform programului cultural al partidului Național Liberal — d-sa a hotărât luarea unor grabnice măsuri de reorganizare a acestor biblioteci, înzestrându-le cu noi volume, tinzând să mai înființeze altele și în comunele cari nu au.

Actualul prefect fiind un recunoscut om al cărții, credem că reorganizarea bibliotecilor, prin programul cultural al d-sale, îi va da un nou prilej de înrădăcinare tot mai adâncă în pământurile arădane.

În așteptarea începuturilor promise îi dorim tot succesul.

Rep.

Expoziția și târgul volant al României

Uniunea Camerelor de Comerț și de Industrie în dorința de a contribui în mod eficace la restabilirea normală a vieții economice a țării și de a ajuta industria în căutarea de noi debușuri a organizat o expoziție — Târg, cu caracter mobil și pur național.

Scopul urmărit de uniune prin organizarea târgului volant este înlesnirea încheierii de tranzacțiuni comerciale cât mai importante; punerea în adevărata lumină a bogăției noastre naționale și educarea în mod intuitiv a publicului și în special a școlariilor asupra industriei românești, care constituie o mândrie națională.

În luna Iulie a anului 1926, Uniunea Camerelor de comerț și de Industrie a hotărât organizarea târgului volant. După trei luni de pregătire, în care timp circa 100 fabrici și-au dat adeziunile de participare, expoziția și târgul volant, își inaugurează în ziua 7 Septembrie la Galați primul turneu.

În decurs numai de trei luni târgul volant vizitează orașele Galați, Chișinău, Cernăuți, Brașov, Cluj Oradea, Timișoara și București, fiind deschis în acest timp 68 zile, iar 22 au fost rezervate transporturilor, montărilor și demontărilor.

Pentru a se vedea interesul ce a deșteptat această manifestație economică în lumea industrială și a marelui public consumator, este suficient să arătăm numărul participanților care a crescut în fiecare oraș cercetat și numărul vizitatorilor.

De unde târgul volant inaugurat cu 100 fabrici la Galați, astăzi numără 426 fabrici expozante. Numărul vizitatorilor de toate categoriile a atins cifra de 326.000. cece înseamnă un succes foarte important.

Cu titlul de demonstrație târgul volant a prezentat la 12-27 Aprilie a. c. produsele a peste 100 fabrici la târgul internațional din Milano, unde s'a obținut succesul binecunoscut și înregistrat atât de presa românească cât și de presa italiană.

În urma acestor importante rezultate Uniunea a hotărât ca târgul volant să înceapă a vizita cu începerea dela 18 Iulie a. c. orașele Brăila, Iași, Botoșani, Bacău, Târgu-Mureș, Sibiu, Arad, Turnu Severin, Craiova, Pitești și București, iar în lunile Noembrie și Decembrie Salonic, Atena, Constantinopol și Cairo.

Pentru a scoate în evidență puterea de producție națională, varietatea produselor fabricate în România și superioritatea lor, stimulând prin aceasta, intensificarea exportului nostru.

Ultima oră

Anchetă.

București. Judecătorii tribunalului din Sibiu a cerut ministerului de justiție autorizația ca pe baza legilor ungurești în vigoare să facă o anchetă în legătură cu calomnia adusă de către d. Iuliu Maniu, cu ocazia alegerilor.

Ministerul de justiție a acordat autorizația cerută.

Fraude în atelierele C.F.R.

București. În atelierele C.F.R. din Grivița, s'a descoperit o fraudă de mare proporție care a cauzat statului pagube de mai multe milioane. Autorul moral al acestor furturi s'a dovedit că este casierul M. Hallescu. Cercetările continuă spre a descoperi pe complicită acestuia.

Fuga generalului Pangalos

ATENA. Generalului Pangalos fostul dictator al Greciei, i-a reușit să fugă din insula Creta, unde fusese izolat, și de unde imbarcându-se pe un vapor, a plecat într-o direcție necunoscută. Fuga aceasta a cauzat o neliniște în toate cercurile politice din Grecia. Guvernul a luat dispoziția să fie prins și în acest scop mai multe vapoare de război au plecat în urmărirea vasului cu care a fugit dictatorul.

Dispozițiile d-lui Titulescu

București. D. N. Titulescu ministru de externe a chemat la București mai mulți diplomați ai României pentru ca personal să-și dea fiecare raportul asupra stării externe a țării românești. Între alții soseser în capitală d-nii Lahovary ministrul nostru la Roma, Simu dela Berlin și Diamandi dela Paris.

Expozeul d-lui Beneș

Praga. D. Beneș ministru de externe a făcut un expozeu înaintea Comisiei de afaceri externe a senatului cehoslovac în care a constatat că consolidarea păcii europene stagnează din cauza neînțelegerilor acute dintre statele Balcanice. Din cauza conflictului Anglo-Rus nici tratativele franco-germane n'au putut ajunge la un rezultat satisfăcător.

Ministrul de externe cehoslovac relevă intențiunea Ungariei de a produce un dezacord în Europa centrală prin atitudinea ei din ultimul timp de a slăbi coalițiunea puternică a statelor Micii Antante. Toate acestea spune, d-sa, nu sunt actuale, dar nici nu sunt fără o primejdie momentană.

În ceea ce privește relațiunile româno-cehoslovace, d. Beneș, a declarat că sunt mai cordiale decât oricând.

Noul guvern român este o chează și a continuării politicii de până acum. În urmă amintește despre articolul lordului Rothermere, spunând că o astfel de propagandă nu duce la nici un rezultat, totuși ia act despre importanța lui și va lua dispozițiunile cuvenite.

Muncitorii contra guvernului Austriei

VIENA. Achitarea procesului din satul Sonja a produs mari manifestațiuni pe străzile Vienei. Mulțimea muncitorilor amenințau să asalteze Parlamentul și Ministerul de Justiție. Pentru risipirea manifestațiilor a fost nevoie de intervenția poliției și a armatei. S'au produs nenumărate ciocniri. Mulțimea a pătruns în Ministerul de justiție dând foc palatului.

Stângerea este împiedicată de muncitorii cari opresc pompierii să se apropie de foc.

După știrile primite până la ora 12, numărul morților este 11 iar al răniților 114.

Până ieri la ora 5 p. m. palatul justiției mai era în flăcări.

Cenzurat Prefectura Județului.